

۱۳۶۱۰۲۷

آیین دادرسی کیفری کاربردی

«قرارها»

دکتر حسن حاجی‌بار فیروزجائی

استادیار گروه حقوق دانشگاه آزاد اسلامیه خاندان‌شهر

سرشناسه : حاجی تبار فیروزجائی، حسن، ۱۳۶۰ -
 عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام
 عنوان و نام پدیدآور: آیین دادرسی کیفری کاربردی (قرارها) / حسن
 حاجی تبار فیروزجائی
 مشخصات نشر : تهران: نشر میزان، ۱۳۹۵
 مشخصات ظاهری : ۲۲۴ ص.
 فروست : علوم اجتماعی؛ ۹۱۶.
 شابک : 978-964-511-715-1
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 یادداشت : کتابنامه؛ همچنین به صورت زیر نویس
 موضوع : آیین دادرسی جزایی -- ایران
 رده بندی کنگره : ۲۱۹/ح ۴۶۱۰/ KMH
 رده بندی دیویی : ۳۴۵/۵۵۰۵
 شمار کتابشناسی ملی : ۴۰۰۵۹۹۳

هنگام ثبت کتاب در فهرست ملی، باید از چاپ کپی، فایل الکترونیکی و... از این اثر بدون اخذ مجوز
 و... خلاف قانون بوده و دیگر قانونی دارد.
 لطفاً در... موارد را به شماره تلفن های ذیل اطلاع دهید.

۹۱۶

نشر میزان

آیین دادرسی کیفری کاربردی (قرارها)

دکتر حسن حاجی تبار فیروزجائی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۵

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شمار: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۷۱۵-۱

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعداز چهارراه سهروردی، خ کاووسی فر، کوچه نیسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱
 فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فرارزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰
 واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱
 پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست نشانه‌های اختصاری

ق.آ.د.ک.....قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲	
ق.ت.د.ع و ا در امور کیفری.....قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب	
در امور کیفری مصوب ۱۳۸۸	
ق.ت.د.ع و ا در امور مدنی.....قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب	
در امور مدنی مصوب ۱۳۷۹	
ق.م.ا.....قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲	
ق.ص.ج.....قانون صدور چک اصلاحی مصوب ۱۳۸۲	
ق.م.....قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ با اصلاحات و	
الحااقات بعدی	
ق.ت.....قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ با اصلاحات و	
الحااقات بعدی	
ق.م.ج.ن.م.....قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح	
مصوب ۱۳۸۲	
ص.....صفحه	
صص.....صفحات	

فهرست مطالب

پیش‌گفتار چاپ نخست	۱۹
پیش‌درآمد: مفهوم قرار و انواع آن	۲۱

فصل نخست: قرارهای مقدماتی

فصل نخست: قرارهای مقدماتی شکلی	۲۵
مبحث نخست: قرارهای تأمین کیفری	۲۶
گفتار نخست: اهداف و ویژگی‌های مشترک قرارهای تأمین کیفری	۲۶
بند نخست: اهداف صدور قرار تأمین کیفری	۲۶
بند دوم: ویژگی‌های مشترک قرارهای تأمین کیفری	۲۶
الف: حصری بودن	۲۶
ب: قاضی بودن مقام صادرکننده	۲۷
پ: الزامی بودن صدور	۲۹
ت: مانع الجمع بودن	۳۰
ث: تفهیم اتهام قبل از صدور	۳۰
ج: ابلاغ به متهم	۳۱
ج: رعایت اصل تناسب	۳۲
ح: قابل تشدید یا تخفیف بودن	۳۲
خ: اصل بر غیر قابل اعتراض و یا تجدیدنظر بودن	۳۳
د: ملغی‌الاثربودن	۳۴
گفتار دوم: ویژگی‌های اختصاصی قرارهای تأمین کیفری	۳۸

- بند نخست: قرارهای تأمین کیفری اصلی..... ۳۸
- الف: قرار التزام به حضور با قول شرف..... ۳۸
- ۱- مفهوم قرار التزام به حضور با قول شرف..... ۳۸
- ۲- آثار صدور قرار التزام به حضور با قول شرف..... ۳۹
- ب: قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام..... ۳۹
- ۱- مفهوم قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام..... ۳۹
- ۲- آثار صدور قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام..... ۳۹
- ۳- تفاوت قرار التزام به حضور با قول شرف با قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام..... ۴۰
- ب: قرار التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با قول شرف..... ۴۰
- ب: قرار التزام به عدم خروج از حوزه قضایی با تعیین وجه التزام..... ۴۰
- ث: قرار "تزام" معرفی نوبه‌ای خود به صورت هفتگی یا ماهانه به مرجع قضایی یا انتظامی با تعیین وجه التزام..... ۴۰
- ج: قرار التزام مستقیم - مانع رسمی - شوری یا نیروهای مسلح به حضور با تعیین وجه التزام پس از اخذ تعهد پرداخت از محل حقوق آنان از سوی سازمان مربوطه..... ۴۱
- ج: قرار التزام به عدم خروج از منزل یا سر قیامت تعیین شده با موافقت متهم با تعیین وجه التزام از طریق نظارت با تعهدات الکترونیکی یا بدون نظارت با این تجهیزات..... ۴۲
- ح: قرار کفالت..... ۴۳
- ۱- تعریف کفالت..... ۴۳
- ۲- شرایط کفیل..... ۴۳
- ۳- قرار کفالت و قبولی آن..... ۴۷
- ۴- تشریفات اخذ وجه‌کفاله..... ۴۹
- ۵- تعهدات کفیل..... ۵۴
- ۶- موارد برائت کفیل..... ۵۴
- ۷- فوت و حجر کفیل یا وثیقه‌گذار..... ۵۵

۵۶.....	۸- تبدیل قرار کفالت
۵۷.....	۹- تفاوت میان قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام با قرار کفالت
۵۷.....	خ: قرار وثیقه
۵۷.....	۱- تعریف قرار وثیقه
۵۸.....	۲- قرار وثیقه و قبولی آن
۶۱.....	۳- تفاوت میان قرار وثیقه و قرار کفالت
۶۱.....	قرار بازداشت موقت
۶۱.....	۱- تعریف قرار بازداشت موقت
۶۱.....	۲- تفاوت میان قرار بازداشت موقت با حبس و تحت نظر
۶۳.....	۳- خرایم و عیوع بازداشت موقت
۶۴.....	۴- شرایط صدور قرار بازداشت موقت
۶۵.....	۵- ویژگی های قرار بازداشت موقت
۷۱.....	بند دوم: قرارهای تأمین کیفری تکه لی
۷۱.....	الف: قرار نظارت قضایی
۷۱.....	۱- مفهوم قرار نظارت قضایی
۷۲.....	۲- مصادیق قرار نظارت قضایی
۷۲.....	۳- ویژگی های قرار نظارت قضایی
۷۳.....	۴- آثار تبعیت و یا تخلف متهم از قرار نظارت قضایی
۷۴.....	ب: نکاتی پیرامون قرار ممنوعیت خروج از کشور
۷۶.....	مبحث دوم: سایر قرارهای مقدماتی شکلی
۷۶.....	گفتار اول: قرارهای تأمین خواسته، رد ایراد دادرسی و عدم دسترسی به پرونده
۷۶.....	بند نخست: قرار تأمین خواسته
۷۶.....	الف: تعریف تأمین خواسته
۷۶.....	ب: شرایط صدور قرار تأمین خواسته
۷۹.....	پ: تفاوت میان قرار تأمین خواسته در امور کیفری و حقوقی
۸۰.....	ت: موارد ملغی الاثر شدن قرار تأمین خواسته کیفری
۸۱.....	بند دوم: قرار رد ایراد دادرسی

- ۸۱..... بند سوم: قرار عدم دسترسی به اوراق پرونده
- ۸۳..... گفتار دوم: سایر موارد
- ۸۳..... بند نخست: قرار رفع نقص
- ۸۴..... بند دوم: قرار غیرعلنی بودن دادگاه
- ۸۴..... بند سوم: قرار رسیدگی
- ۸۵..... بند چهارم: قرار رسیدگی غیابی
- ۸۶..... بند پنجم: قرار قبولی درخواست تجدیدنظر یا فرجام
- ۸۶..... بند ششم: قرار توقف آثار حکم
- ۸۸..... فصل دوم: قرارهای مقدماتی ماهوی
- مبحث نخست: قرارهای اناطه، نیابت قضایی، ارجاع امر به کارشناسی و تحقیق و یا
معاینه محل
- ۸۸.....
- ۸۸..... گفتار نخست: قرارهای اناطه و نیابت قضایی
- ۸۸..... بند نخست: قرار اناطه
- ۸۸..... الف: تعریف قرار اناطه
- ۸۹..... ب: مرجع صادرکننده قرار اناطه
- ۹۰..... ب: شرایط صدور قرار اناطه
- ۹۲..... ت: موارد صدور قرار اناطه
- ۹۲..... ۱- تردید در مالکیت
- ۹۲..... ۲- تردید در زوجیت
- ۹۳..... ۳- تردید در نسب
- ۹۴..... ث: آثار صدور قرار اناطه
- ۹۵..... بند دوم: قرار نیابت قضایی
- ۹۵..... الف: مفهوم نیابت قضایی
- ۹۵..... ب: موارد نیابت قضایی
- ۹۶..... ب: وظایف مراجع معطی و مجری نیابت قضایی
- ۹۷..... گفتار دوم: قرارهای ارجاع امر به کارشناسی و تحقیق و معاینه محلی
- ۹۷..... بند نخست: قرار ارجاع امر به کارشناسی

الف: مفهوم کارشناسی	۹۷
ب: ویژگی‌های قرار ارجاع امر به کارشناسی	۹۷
بند دوم: قرار تحقیق و یا معاینه محلی	۱۰۲
الف: تعریف قرار تحقیق و یا معاینه محلی	۱۰۳
ب: شیوه تنظیم قرار تحقیق و یا معاینه محلی	۱۰۳
پ: تشریفات انجام تحقیق و یا معاینه محلی	۱۰۴
مبحث دوم: قرارهای استماع شهادت شهود و اتیان سوگند	۱۰۶
گفتار نخست: قرار استماع شهادت شهود	۱۰۶
بند نخست: تعریف شهادت	۱۰۷
بند دوم: احضار شهود	۱۰۷
بند سوم: اصول و ضوابط و زجوبی از شهود	۱۰۷
بند چهارم: ترتیبات بازجویی از شهود	۱۰۹
بند پنجم: تشریفات احضار بارشود از شهود در دادگاه	۱۱۱
بند ششم: تدابیر حمایتی از شهود	۱۱۲
بند هفتم: جبران هزینه ایاب و ذهاب و ضرر و زیان وارده به شهود	۱۱۲
گفتار دوم: قرار اتیان سوگند	۱۱۳
بند نخست: تعریف سوگند	۱۱۴
بند دوم: شرایط سوگند	۱۱۴
بند سوم: شرایط ادا کننده سوگند	۱۱۴
بند چهارم: شرایط صدور قرار اتیان سوگند	۱۱۴
بند پنجم: شرایط قرار اتیان سوگند	۱۱۶
بند ششم: کیفیت اجرای قرار اتیان سوگند	۱۱۷

بخش دوم: قرارهای نهایی

پیش در آمد: تعقیب امر جزایی: مفهوم، ضابطه تشخیص و قواعد حاکم بر آن	۱۱۹
۱- مفهوم تعقیب امر جزایی	۱۱۹
۲- ضابطه تشخیص شروع تعقیب امر جزایی	۱۲۰

- ۳- قواعد حاکم بر تعقیب امر جزایی ۱۲۰
- فصل نخست: قرارهای نهایی شکلی** ۱۲۲
- مبحث نخست: قرار موقوفی تعقیب و یا اجرای مجازات ۱۲۲
- گفتار نخست: مقایسه میان قرار موقوفی تعقیب و یا اجرای مجازات ۱۲۲
- بند نخست: وجوه اشتراک ۱۲۲
- بند دوم: وجوه افتراق ۱۲۳
- گفتار دوم: جهات صدور قرار موقوفی تعقیب و یا اجرای مجازات ۱۲۳
- الف: فوت متهم یا محکوم علیه ۱۲۴
- ۱- اقسام فوت ۱۲۴
- ۲- تأثیر زمان فوت ۱۲۷
- ۱-۱- فوت در جریان تعقیب و دادرسی ۱۲۷
- ۱-۲- فوت پس از صدور رأی نهایی و پس از اعتراض و یا تجدیدنظرخواهی ۱۲۸
- ۲-۳- فوت پس از صدور رأی نهایی و قبل از اعتراض و یا تجدیدنظرخواهی ۱۲۸
- ۲-۴- فوت پس از صدور حکم محکومیت قطعی ۱۲۹
- ب: گذشت شاکی یا مدعی خصوصاً در جرایم قابل گذشت ۱۳۰
- ۱- مفهوم گذشت، جرایم قابل گذشت و غیرقابل گذشت ۱۳۰
- ۱-۱- مفهوم گذشت ۱۳۰
- ۲-۱- مفهوم جرایم قابل گذشت و غیرقابل گذشت ۱۳۱
- ۲- معیار تفکیک جرم قابل گذشت از غیرقابل گذشت ۱۳۲
- ۳- ویژگی‌های گذشت در جرایم قابل گذشت ۱۳۳
- ۴- شرایط گذشت‌کننده ۱۳۵
- ۵- آثار گذشت در جرایم قابل گذشت ۱۳۶
- ب: شمول عفو ۱۳۷
- ۱- اقسام عفو و تعریف آن ۱۳۷
- ۱-۱- عفو عمومی ۱۳۷

۱۳۸	۱-۲- عفو خصوصی
۱۳۸	۲- تفاوت میان عفو عمومی و عفو خصوصی
۱۴۰	ت: نسخ مجازات قانونی
۱۴۱	ث: شمول مرور زمان
۱۴۱	۱- تعریف مرور زمان
۱۴۲	۲- قلمرو مرور زمان
۱۴۲	۳- انواع مرور زمان
۱۴۲	۳-۱- مرور زمان شکایت
۱۴۳	۳-۲- مرور زمان تعقیب
۱۴۴	۳-۳- مرور زمان صدور حکم
۱۴۴	۳-۴- مرور زمان مجازات
۱۴۷	ج: توبه متهم یا مجرم
۱۴۷	۱- مفهوم توبه
۱۴۸	۲- جرایم مشمول توبه
۱۵۰	۳- آثار توبه
۱۵۲	ح: اعتبار امر مختوم کیفری
۱۵۲	۱- مفهوم اعتبار امر مختوم کیفری و استثنائات آن
۱۵۴	۲- شرایط حصول اعتبار امر مختوم کیفری
۱۵۴	۲-۱- وحدت متهم
۱۵۷	۲-۲- وحدت موضوع
۱۵۸	۲-۳- وحدت سبب
۱۵۸	خ: جنون متهم در زمان ارتکاب جرم
	مبحث دوم: قرارهای ترک تعقیب، عدم صلاحیت، رد درخواست، توقف تحقیقات و امتناع از رسیدگی
۱۶۰	گفتار نخست: قرارهای ترک تعقیب و عدم صلاحیت
۱۶۰	بند نخست: قرار ترک تعقیب
۱۶۰	الف: شرایط صدور قرار ترک تعقیب

- ب: مقام صادرکننده قرار ترک تعقیب ۱۶۱
- ج: آثار صدور قرار ترک تعقیب ۱۶۳
- بند دوم: قرار عدم صلاحیت ۱۶۵
- الف: تعریف صلاحیت ۱۶۵
- ب: ویژگی صلاحیت کیفری ۱۶۵
- پ: مقام صادرکننده قرار عدم صلاحیت ۱۶۶
- گفتار دوم: قرارهای رد درخواست، توقف تحقیقات و امتناع از رسیدگی ۱۶۸
- بند نخست: قرار رد درخواست ۱۶۸
- الف: قرار رد درخواست وخواهی ۱۶۸
- ب: قرار رد درخواست تجدید نظرخواهی یا فرجامخواهی ۱۶۹
- ج: قرار رد درخواست اعاده دادرسی ۱۶۹
- بند دوم: قرار توقف تحقیقات ۱۷۰
- الف: شرایط صدور قرار توقف تحقیقات ۱۷۰
- ب: آثار صدور قرار توقف تحقیقات ۱۷۰
- بند سوم: قرار امتناع از رسیدگی ۱۷۱
- فصل دوم: قرارهای نهایی ماهوی** ۱۷۳
- مبحث نخست: قرارهای منع تعقیب و جذب به دادگاه ۱۷۳
- گفتار نخست: قرار منع تعقیب ۱۷۳
- بند نخست: مفهوم، مرجع و جهات صدور قرار منع تعقیب ۱۷۳
- الف: مفهوم قرار منع تعقیب ۱۷۳
- ب: مرجع صدور قرار منع تعقیب ۱۷۴
- ۱- قضات دادسرا ۱۷۵
- ۲- قضات دادگاه ۱۷۵
- ۳- اعضای شورای حل اختلاف ۱۷۶
- ج: جهات صدور قرار منع تعقیب ۱۷۶
- ۱- جرم نبودن عمل ارتكابی ۱۷۶
- ۲- فقدان دلیل و یا عدم کفایت آن ۱۷۷

- بند دوم: آثار صدور قرار منع تعقیب و مقایسه آن با حکم برائت..... ۱۷۹
- الف: آثار صدور قرار منع تعقیب..... ۱۷۹
- ۱- ضرورت ابلاغ قرار به شاکی خصوصی..... ۱۷۹
- ۲- قابل اعتراض، تجدیدنظر و یا فرجام بودن..... ۱۷۹
- ۳- اصل بر قطعی بودن رأی دادگاه در صورت اعتراض شاکی یا حل اختلاف میان بازپرس و دادستان..... ۱۸۱
- ۴- قطعی بودن قرار در صورت فقدان شاکی خصوصی..... ۱۸۳
- ۵- اصل بر واجد اعتبار امر مختوم بودن قرار..... ۱۸۳
- ۶- لغو توقیف و تعلیق اموال و اشیاء ضبط شده..... ۱۸۵
- ۷- لزوم قرار تأمین کیفری..... ۱۸۶
- ۸- امکان طرح دعوی ضرر و زیان ناشی از جرم..... ۱۸۶
- ب: مقایسه قرار منع تعقیب با حکم برائت..... ۱۸۶
- گفتار دوم: قرار جلب به دادرسی..... ۱۸۷
- بند نخست: تعریف و شرایط قرار جلب به دادرسی..... ۱۸۷
- الف: تعریف قرار جلب به دادرسی..... ۱۸۷
- ب: شرایط صدور قرار جلب به دادرسی..... ۱۸۸
- بند دوم: اخذ آخرین دفاع و شرایط تحقق آن..... ۱۸۸
- الف: مفهوم اخذ آخرین دفاع..... ۱۸۸
- ب: شرایط تحقق اخذ آخرین دفاع..... ۱۸۸
- بند سوم: آثار قرار جلب به دادرسی..... ۱۹۰
- بند چهارم: محتویات کیفرخواست..... ۱۹۱
- بند پنجم: تفکیک قرار جلب به دادرسی از کیفرخواست..... ۱۹۲
- مبحث دوم: قرارهای تعلیق تعقیب، بایگانی کردن پرونده، تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات..... ۱۹۴
- گفتار نخست: قرارهای تعلیق تعقیب و بایگانی کردن پرونده..... ۱۹۴
- بند نخست: قرار تعلیق تعقیب..... ۱۹۴
- الف: تعریف تعلیق تعقیب..... ۱۹۴

- ب: شرایط صدور قرار تعلیق تعقیب..... ۱۹۴
- پ: مقام صادرکننده قرار تعلیق تعقیب..... ۱۹۶
- ت: آثار قرار تعلیق تعقیب..... ۱۹۶
- ث: لغو قرار تعلیق تعقیب..... ۱۹۷
- بند دوم: قرار بایگانی کردن پرونده..... ۱۹۸
- الف: تعریف بایگانی کردن پرونده..... ۱۹۸
- ب: شرایط صدور قرار بایگانی کردن پرونده..... ۱۹۸
- پ: مقام صادرکننده قرار بایگانی کردن پرونده..... ۱۹۹
- ت: آثار صدور قرار بایگانی کردن پرونده..... ۲۰۰
- گزار دوم: ترارهای تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات..... ۲۰۰
- بند نخست: قرار تعویق صدور حکم و بازشناسی آن از عناوین مشابه..... ۲۰۰
- الف: تعریف قرار تعویق صدور حکم..... ۲۰۰
- ۲- بازشناسی آن قرار تعویق صدور حکم از عناوین مشابه..... ۲۰۱
- الف: شرایط صدور قرار تعویق صدور حکم..... ۲۰۲
- ب: مقام صادرکننده قرار تعویق صدور حکم..... ۲۰۳
- پ: آثار تعویق صدور حکم..... ۲۰۳
- ۱- نسبت به متهم..... ۲۰۳
- ۲- نسبت به مراجع قضایی..... ۲۰۴
- ت: لغو و یا رفع قرار تعویق صدور حکم..... ۲۰۵
- ۱- ارتکاب جرم جدید در دوره تعویق..... ۲۰۵
- ۲- عدم رعایت دستورات دادگاه..... ۲۰۶
- ۳- انقضای مدت..... ۲۰۶
- ۴- احراز سابقه محکومیت کیفری مؤثر یا محکومیت‌های قطعی دیگر پس از صدور قرار تعویق (ماده ۵۵ ق.م.ا)..... ۲۰۶
- ث: آثار لغو تعویق صدور حکم..... ۲۰۶
- بند دوم: قرار تعلیق اجرای مجازات..... ۲۰۷
- الف: تعریف تعلیق اجرای مجازات..... ۲۰۷

فهرست مطالب □ ۱۷

ب: شرایط صدور قرار تعلیق اجرای مجازات.....	۲۰۷
پ: مقام صادرکننده قرار تعلیق اجرای مجازات.....	۲۰۸
ت: آثار تعلیق اجرای مجازات.....	۲۰۹
ث: لغو یا رفع اثر قرار تعلیق اجرای مجازات.....	۲۱۰

فهرست منابع و مآخذ.....	۲۱۳
پیوست‌ها (نمونه فرم‌ها).....	۲۱۷
۱- فرم قرار التزام به حضور با قول شرف.....	۲۱۷
۲- فرم قرار التزام به حضور با تعیین وجه التزام.....	۲۱۷
۳- فرم قرار کفالت.....	۲۱۷
۴- قرار قبولی کفالت.....	۲۱۸
۵- فرم معرفی متهم به زندان.....	۲۱۸
۶- فرم دستور آزادی متهم.....	۲۱۹
۷- فرم دستور اخذ وجه الكفاله.....	۲۱۹
۸- فرم قرار وثیقه.....	۲۱۹
۹- فرم قرار قبولی وثیقه.....	۲۲۰
۱۰- فرم قرار بازداشت موقت.....	۲۲۰
۱۱- فرم قرار اناطه.....	۲۲۱
۱۲- فرم قرار معاینه محل یا تحقیقات محلی.....	۲۲۱
۱۳- فرم قرار ارجاع امر به کارشناس.....	۲۲۱
۱۴- فرم قرار موقوفی تعقیب.....	۲۲۲
۱۵- فرم قرار منع تعقیب.....	۲۲۲
۱۶- فرم قرار جلب به دادرسی.....	۲۲۳
۱۷- فرم کیفرخواست.....	۲۲۳
۱۸- فرم قرار عدم صلاحیت محلی.....	۲۲۴

پیش‌گفتار چاپ نخست

یکی از مهمترین موضوع آیین دادرسی کیفری، مسأله «قرارها: احکام و مقررات آن» است. قرار یک نوع رأی است که در فرایند دادرسی کیفری به ویژه در مرحله تحقیقات مقدماتی از سوی مقام قضایی ذیصلاح صادر می‌شود.

موضوع این نوشتار یعنی، قرارها در پرتو آیین دادرسی کیفری یکی از مباحثی است که از سال ۱۳۸۶ به عنوان یکی از سرفصل‌های دروس آیین دادرسی کیفری (۱) در مقطع کارشناسی و به ویژه از سال ۱۳۹۰ تاکنون (۹ ترم تحصیلی متوالی) به طور خاص در درس آیین دادرسی کیفری مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی در دانشگاه‌های مختلف (دانشگاه آزاد اسلامی واحد آیت اله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات مازندران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائم‌شهر) از سوی نگارنده در درس قرار گرفته است. از این‌رو، نگارنده پیرو تدریس چند ساله این موضوع در کلاسهای درس آیین دادرسی کیفری و تحقیق و مطالعه در این زمینه و نیز با بهره‌گیری فراوان از دانش و تجربه‌ی ارزشمند استادان و محققان والامقام در حوزه آیین دادرسی کیفری از جمله جناب آقایان دکتر محمد آشوری، دکتر محمود آخوندی، دکتر رجب گلدوس، جناب آقای، دکتر علی خالقی و سایر استادان گرامی از طریق استفاده از کتاب آموزشی آنان تحت عنوان «آیین دادرسی کیفری» و نیز برخی از قضایات محترم مجرب و با سابقه‌ی دگم‌ری استان مازندران از طریق ارتباط و مشاوره مستقیم با آنان، بر آن شده است تا پس از حدود دو سال و نیم تلاش مستمر به تدوین و تکمیل این اثر به صورت یک مجموعه نسبتاً کامل و جامع از قرارها در قالب یک کتاب آموزشی تحت عنوان «آیین دادرسی کیفری کاربردی: قرارها» اقدام نماید.

ضمن احترام کامل به تمامی تلاش‌ها و مطالعات صورت گرفته و دیدگاه‌های استادان و پژوهشگران محترم در این حوزه و با رعایت اصل امانتداری در استفاده از منابع گوناگون، از جمله‌ی ویژگی‌ها و فواید مهم مطالعه‌ی این نوشتار می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- تبیین نسبتاً کامل و جامع احکام و مقررات مربوط به تمامی قراها در امور کیفری بر اساس قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ (از مواد ۱ تا ۵۷۰) و مصوب ۱۳۹۳/۷/۸ (از مواد ۵۷۱ تا ۶۹۹) که هر دو در تاریخ ۱۳۹۴/۴/۱ لازم‌الاجرا شده است.^۱

- جنبه‌ی کاربردی داشتن

- قابل استفاده بودن به عنوان یک منبع درسی و آموزشی برای تدریس درس آیین دادرسی کیفری در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی

- قابل استفاده بودن به عنوان یک منبع آموزشی برای کلاسها و آزمون‌های قضاوت، وکالت، مشاوره حقوقی، سردفتری و کارشناسی ارشد و دکترین رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی

- قابل استفاده به عنوان یک منبع برای قضاات محترم دادگستری در رسیدگی به پرونده‌های کیفری

نگارنده، قبول دارد که نوشتن حاضر واجد اشکالات و نواقصی است؛ از این‌رو، از کلیه‌ی خوانندگان و صاحبان انعام و مصلحت تقاضا دارد که در صورت مشاهده هرگونه اشکال و ایراد اعم از مسوود شکلی در این اثر، نظرات و پیشنهادهای ارزشمندشان را به آدرس ایمیل: hajitabar@yahoo.com اعلام و ارسال نمایند.

در پایان، از زحمات و تلاش‌های زیاد و بی‌شائبه‌ی جناب آقای دکتر عباس شیری، مدیر محترم مؤسسه انتشارات میزان و همکاران محترم ایشان به خاطر چاپ این اثر کمال تشکر و قدردانی را دارم.

حسن حاجی‌تبار - وزجانی

آذر ۱۳۹۴

۱. به طور کلی، قانون آیین دادرسی کیفری جدید مشتمل بر دوازده بخش و ۶۹۹ ماده است که در دو مرحله به تصویب رسید. مواد ۱ تا ۵۷۰ شامل هفت بخش در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۴ و مواد ۵۷۱ تا ۶۹۹ شامل بخش‌های هشت تا دوازده تحت عنوان «قانون آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی در تاریخ ۱۳۹۳/۷/۸ تصویب شد.